

Beeldbepalende panden en objecten

Beeldbepalende panden en objecten zijn waardevol voor het historische beeld van een straat of van een gebied. Zij bezitten architectonische en cultuurhistorische kwaliteiten die van betekenis zijn voor de directe omgeving en een bijdrage leveren aan de specifieke beeldkwaliteit. De lijst beeldbepalende panden en objecten dient mede als basis voor selectie voor plaatsing op de gemeentelijke monumentenlijst. De beeldbepalende panden en objecten zijn beoordeeld op hun architectonische, stedenbouwkundige en cultuurhistorische waarden.

Voorweg 14-22

Vijf woonhuizen ('arbeiderswoningen') uit 1935

De reeks woningen is een kenmerkend voorbeeld van de eenvoudige woonhuizen voor de arbeider uit de jaren twintig/dertig in de stijl van de Delftse School. Door het verhoogde dak in het midden heeft het blokje huizen een zekere allure gekregen. Zij zijn markant gelegen aan de wetering en van belang voor de herinnering aan het agrarische verleden van de Voorweg.

Voorweg 35

Woonhuis uit 1959

Dit bescheiden woonhuis uit de periode van de wederopbouw aan de voet van de dijk vormt door zijn ligging vlak voor de grootschalige bouw uit de jaren zeventig van de wijk Meerzicht een tastbare herinnering aan de periode voor Zoetermeer als groeikern werd aangewezen. De voorgevel is voorzien van decoratief metselwerk en betonnen sierbanden boven venster en deur.

Voorweg 72-74

Twee woonhuizen uit 1937

De stoere en robuuste uitstraling van deze twee woningen met het grote rode dak, de uitstekende gootlijst en de driezijdige erkers aan de voorzijde verraadt de bouwtijd uit de jaren dertig. De woningen zijn gebouwd in de stijl van de Haagse School. Zij zijn kenmerkend voor de huizen aan het begin van de Voorweg, waar het karakter, dichtbij het oude dorp, minder landelijk is.

Voorweg 76

Tuinderswoning uit 1929

Deze tuinderswoning valt op door zijn markante mansardekap en de symmetrische indeling van de voorgevel met decoratieve glas-in-lood ramen. Hoewel de Voorweg hoofdzakelijk landbouwgebied betrof, waren er ook enkele tuinders actief. De woning vormt daar een herinnering aan.

Voorweg 80 (-82)

Woonhuis (oorspronkelijk twee 'arbeiderswoningen' uit 1868), verbouwd in 1958. Het lage en langgerekte woonhuis, oorspronkelijk bestaande uit twee arbeiderswoningen, is door zijn bescheiden uitstraling van belang voor het historische beeld van de Voorweg. De bijbehorende houten schuur is karakteristiek door het puntdak en de vele ramen. Samen vormen zij een markant ensemble aan de wetering.

Voorweg 84-88

Drie woonhuizen ('arbeiderswoningen') uit 1937

De woonhuizen hebben een opvallend hoog zadeldak waarin op symmetrische wijze goed geproportioneerde dakkapellen zijn geplaatst. Even symmetrisch is de indeling van de voorgevels in de kenmerkende jaren twintig/dertig stijl met glas-in-lood bovenlichtjes. Het hoge zadeldak benadrukt de lengterichting van de woningen aan de wetering. De huizen zijn waardevol door de aandacht voor symmetrie en de zorgvuldige detaillering.

Voorweg 91
Woonhuis uit 1934

Het woonhuis is kloek van omvang en een goed voorbeeld van de degelijke jaren twintig/dertig architectuur. Kenmerkend zijn het markante mansardedak, de twee bakstenen erkers en de brede overstekende goot. Het huis is tegen de polderdijk aangebouwd, waardoor de achterzijde een lager gelegen souterrain vormt. Op subtiele wijze is de scheiding tussen begane grond en souterrain aangegeven door verticaal geplaatste bakstenen.

Voorweg 91B-91C
Twee woonhuizen uit 1938

Deze stoere twee-onder-een-kap woning in de stijl van de Haagse School is kenmerkend voor de bouw aan het begin van de Voorweg, waar de sfeer, dichtbij het oude dorp, minder landelijk van karakter is. De woningen zijn goed gedetailleerd met karakteristieke bakstenen erkers, luifels boven de voordeuren, en een reeks kleine ramen pal onder de gootlijst.

Voorweg 92-94

Twee woonhuizen, verbonden door een tussenbouw uit 1926 (rechts) en 1928 (links)

Dit zijn twee eenvoudige, maar karakteristieke woonhuizen die loodrecht op de wetering zijn gesitueerd. Het bijzondere is dat de huizen met een tussenpoos van twee jaar zijn gebouwd en met elkaar door een tussenbouw zijn verbonden. Zo vormen zij met hun zadeldaken en hun symmetrisch ingedeelde voorgevels een markant ensemble aan de wetering.

Voorweg 95

Woonhuis met garage uit 1929

Het woonhuis en de garage vormen samen een markant en harmonieus geheel. Het woonhuis is een gaaf bewaard voorbeeld van de jaren twintig/dertig stijl, die tot uitdrukking komt in het mansardedak met de karakteristieke pironen, het luifeltje met pannendak boven de voordeur, de bakstenen erker en de glas-in-lood bovenlichten. Het ensemble van woonhuis en garage is waardevol als illustratie voor het meer stedelijke karakter van de Voorweg aan het begin.

Voorweg 98

Tuinderswoning en houten schuur uit 1923

Deze woning is in al zijn eenvoud zeldzaam markant vormgegeven en goed gedetailleerd. Dat is te zien aan de mansardekap die aan de achterzijde diep doorloopt en aan de dakkapel met een schuin dak in de lijn van de kap, en aan de bijzondere bakstenen decoratie boven de voordeur en de ramen. Samen met de even oude houten schuur vormt het woonhuis een zeer karakteristiek ensemble aan de wetering en een tastbare herinnering aan een stukje tuindersverleden van de Voorweg.

Voorweg 105A

Woonhuis uit 1956

Het sobere witte huis uit de periode van de wederopbouw is op het eerste gezicht onopvallend maar vormt desalniettemin een onmisbare schakel binnen de diverse perioden, waarin aan de Voorweg is gebouwd. Het smalle en diep doorlopende woonhuis is tevens van belang voor het behoud van het kleinschalige karakter van de Voorweg.

Voorweg 112

Landbouwschuur uit 1953

De eenvoudige bakstenen schuur behoort bij de boerderij Rozenburg (gemeentelijk monument) uit 1871. Hij bezit een markante vorm door het hoge zadeldak en de lage zijbeuk aan één zijde, en heeft een fraaie baksteendetailering. Ook de voorgevel is fraai gedetailleerd. De schuur is van grote waarde voor het behoud van het karakter van een boerenerf en houdt samen met de boerderij de herinnering aan het agrarische verleden van de Voorweg levend.

Voorweg 113

Woonhuis ('arbeiderswoning') uit 1930

Deze van oorsprong kleine arbeiderswoning geeft ondanks de ingrijpende verbouwing een goed beeld van het bescheiden type woning voor de arbeider aan de Voorweg. Aardige details zijn de getrapte bakstenen consoles onder de goot en het asymmetrische zadeldak. De woning hoorde bij de boerderij

Voorweg 111 die ten behoeve van de aanleg van de Meerzichtlaan is afgebroken en vormt daaraan nog de enige herinnering.

Voorweg 117

Tuinderswoning uit 1912

De tuinderswoning valt op door de zorgvuldig gedetailleerde voorgevel met een topgevel aan de linkerkant, kleurige baksteen sierbanden en motieven en getrapte consoles onder de gootlijst. De woning is van belang als voorbeeld van een royaal ontworpen tuinderswoning in overgangsarchitectuur en is door zijn ligging zichtbaar vanaf de Voorweg en mede daardoor beeldbepalend.

Voorweg 118

Woonhuis ('arbeiderswoning') uit 1859

De traditioneel gebouwde arbeiderswoning van een laag hoog met zadeldak vormt met de iets oudere en vrijwel identieke buurpandjes aan de linkerkant een harmonieus ensemble aan de wetering. Met hun bescheiden uitstraling zijn zij een uiterst waardevolle herinnering aan de sobere woonomstandigheden van de

arbeider in het negentiende-eeuwse Zoetermeer en bewaren zij het beeld van het vroegere agrarische leven aan de Voorweg.
Van deze woning is het bouwjaar op een steen links van de voordeur vermeld.

Voorweg 120-122

Twee woonhuizen ('arbeiderswoningen') uit 1850

Samen met het buurpandje rechts vormen deze traditioneel gebouwde arbeiderswoningen een harmonieus ensemble aan de wetering. Met hun bescheiden uitstraling zijn zij een uiterst waardevolle herinnering aan de sobere woonomstandigheden van de arbeider in het negentiende-eeuwse Zoetermeer en bewaren zij het beeld van het vroegere agrarische leven aan de Voorweg.

Voorweg 121

Woonhuis, oorspronkelijk uit 1895, verbouwd in 1956

Het woonhuis heeft na de verbouwing in de jaren vijftig de eenvoudige traditionele architectuur behouden en levert daardoor een positieve bijdrage aan het behoud van het kleinschalige karakter van de Voorweg en van het pluriforme architectuurbeeld dat verschillende perioden weerspiegelt.

Voorweg 135

Boerderij 'De Wijde Blik' uit 1932

Door de aanleg van de Amerikaweg is deze boerderij op een prominente plaats komen te liggen. De boerderij is een klassiek vormgegeven langhuisboerderij, waarbij het woonhuis en de schuur in elkaars verlengde liggen. De boerderij is zeer waardevol als herinnering aan het agrarische karakter van de Voorweg en door de beeldbepalende ligging.

Voorweg 141

Woonhuis, oorspronkelijk uit 1930, verbouwd in 1956

De loodrecht op de Voorweg gesitueerde woning van een laag hoog met zadeldak is van belang voor het behoud van het kleinschalige karakter van de Voorweg en van het pluriforme architectuurbeeld dat verschillende perioden weerspiegelt.

Voorweg 143-145

Twee woonhuizen ('arbeiderswoningen') uit 1820

De dicht op de Voorweg gesitueerde arbeiderswoningen zijn van belang vanwege hun gaaf bewaarde structuur en zijn als één van de oudere woningen aan de Voorweg zeer waardevol als herinnering aan het vroegere agrarische leven. In 1914 werden zij aan de achterzijde voorzien van een keukenaanbouw.

Voorweg 144

Woonhuis uit 1925

Het markante woonhuis met het hoge zadeldak valt op door de houten bekleding van de gevels. Het ligt iets terug ten opzichte van de wetering, verscholen in het groen. Het huis is van belang voor het behoud van de landelijke uitstraling van de Voorweg.

Voorweg 146
Boerderij uit 1919

Door zijn opvallende breedte is deze boerderij van grote waarde voor het behoud van het agrarische karakter van de Voorweg. De markante voorgevel met de reeksen vensters en de karakteristieke daklijst bepaalt in dit deel van de polderdijk in hoge mate het beeld. De verbouwing tot woningen in 1999 heeft geen noemenswaardige afbreuk gedaan aan de oorspronkelijke structuur.

Voorweg 147-149
Twee woonhuizen ('arbeiderswoningen') uit 1916

Door hun vrijwel originele staat zijn deze arbeiderswoningen zeer waardevol als herinnering aan het beeld van de agrarische Voorweg in de eerste decennia van de twintigste eeuw. De traditioneel gebouwde woningen van een laag hoog met zadeldak zijn volgens dezelfde tekening opgetrokken als de huizen op de nummers 137-139. Deze woningen zijn echter verder van de Voorweg af gesitueerd, zodat er ruimte overbleef voor een moestuintje.

Voorweg 153B
Woonhuis uit 1961

Het huis is met zijn markante topgevel een karakteristiek voorbeeld van de traditionele Delftse School stijl. De architectuur is sober, maar met aandacht voor de detaillering uitgevoerd. Dat komt tot uiting in het raam in de voorgevel met geprononceerde omlijsting en in de met raampanelen ingedeelde voordeur in een ondiep portiek. Links bevindt zich een erker met balkon. Het huis levert een waardevolle bijdrage aan het behoud van een pluriform architectuurbeeld.

Voorweg 156-158

Twee woonhuizen ('arbeiderswoningen'), oorspronkelijk uit 1902 en verbouwd in 1955

De huizen zijn evenwijdig aan de wetering gesitueerd en gedekt door een karakteristiek mansardedak. Hun bescheiden formaat en de sobere detaillering, passend bij de eenvoudige arbeiderswoningen, houden de herinnering aan het oorspronkelijk agrarische karakter van de Voorweg levend.

Voorweg 159-161

Drie woonhuizen ('arbeiderswoningen') uit 1910

De drie huizen zijn tegen de dijk aangebouwd en staan dicht op de Voorweg. Zij vallen op door de voorgevel van lichtgele baksteen waarin rode banden zijn verwerkt als een sobere variant op de stijl van de neo-rennaissance. Latere toepassingen zoals de ramen en de dakkapellen zijn op een symmetrische wijze aangebracht en dragen bij aan het harmonieuze beeld dat deze vroegere arbeiderswoningen oproepen als herinnering aan het agrarische verleden

Voorweg 162

Woonhuis ('arbeiderswoning') uit 1928

Dit aan de wetering gelegen woonhuisje is van belang als herinnering aan de traditionele en bescheiden vormgeving van vroegere arbeiderswoningen. Het huis is een laag hoog en gedekt door een zadeldak, dat aan de achterzijde doorloopt over het lagere achterhuis met de keuken. Daardoor ontstaat de markante kap met een knik aan de achterzijde.

Voorweg 182

Woonhuis, oorspronkelijk uit 1910 en verbouwd in 1960, twee schuren resp. uit 1910 en 1952

Dit ensemble bestaande uit een woonhuis en twee schuren, is van grote waarde voor het behoud van het oorspronkelijk agrarische karakter van de Voorweg. Dit wordt nog versterkt door de zeldzame wijk in de wetering die bij dit ensemble hoort.

Het eenvoudige woonhuis heeft de traditionele vorm van een laag met een zadeldak dat doorloopt over het lagere achterhuis. Het huis is verbonden met een karakteristieke witte schuur met houten deuren en een zolderluik. Achterop het erf staat een bakstenen varkensschuur, in al zijn soberheid een juweel van utiliteitsbouw.

Voorweg 196-198-200-202

Vier woonhuizen ('arbeiderswoningen') uit 1850

Het bescheiden rijtje van vier woningen aan de wetering is van belang voor het behoud van het historische beeld van de agrarische Voorweg. Door hun eenvoud en hun karakteristiek zadeldak dat over het lagere achterhuis doorloopt zijn zij een levendige herinnering aan het sobere arbeidersleven uit het midden van de negentiende eeuw.

Voorweg 208

Boerderij 'Vaders Wens' uit 1915 en twee schuren

De boerderij is van belang als goed voorbeeld van de overgangsarchitectuur met de kenmerkende details van de wit gepleisterde lateien boven deur en vensters, en de rand met okergele tegels met de naam 'Vaders Wens' erop vermeld, onder de mansardekap. Extra plastiek aan de gevel geven de inspringende deur en het balkon. De markante boerderij wordt vergezeld van twee karakteristieke schuren, die

aan de linkerkant achter elkaar zijn gesitueerd. Het ensemble is zeer waardevol als herinnering aan het agrarische karakter van de Voorweg.

Voorweg (210)-212-214-216

Vier woonhuizen ('arbeiderswoningen') uit 1887

Door hun goed behouden structuur bewaren deze vier woningen aan de wetering het beeld van de eenvoudige wijze waarop de arbeiders in de negentiende eeuw gehuisvest waren. Zij zijn van belang voor de herinnering aan het agrarische verleden van de Voorweg.

Voorweg 226

Mariahoeve uit 1876

De boerderij is van belang als goed voorbeeld van een langhuisboerderij, waarbij het woonhuis en de schuur in elkaars verlengde liggen en is markant gelegen aan de wetering. De architectuur van het woonhuis is sober, maar stijlvol door de symmetrische indeling. Een gevelsteen herinnert aan de eerste steenlegging door Maria Groeneweg, de vrouw van landbouwer A.S. Groeneweg. Mede daardoor houdt

de Mariahoeve de herinnering aan het agrarische verleden van de Voorweg levendig.

Voorweg 228
Schuurtje

Het piepkleine schuurtje op het erf van de boerderij Noorderbosch uit 1800 (rijksmonument) valt op door zijn rode pannendak en het stalraampje in de voorgevel. Het schuurtje is van belang omdat het in grote mate bijdraagt aan het behoud van de sfeer en het karakter van een boerenerf.

Gewapend betonnen bruggen

Op diverse plaatsen werden aan het begin van de jaren vijftig betonnen bruggen over de wetering gelegd. Deze landbouwbruggen liggen laag boven het water. Door hun eenvoud en functionele vormgeving zonder enige versiering zijn zij perfect in hun agrarische omgeving geïntegreerd. De bruggen vormen een karakteristiek onderdeel van de Voorweg als herinnering aan het agrarische verleden van de Voorweg.

Voorweg bij 52

Gewapend betonnen brug uit 1951

Betonnen brug met betonnen balustrade. Beide landhoofden met taps uitlopende keermuren.

Voorweg bij 54

Gewapend betonnen brug uit 1951

Betonnen brug met buisleuning. Landhoofden met taps uitlopende keermuren.

Voorweg bij 70

Gewapend betonnen brug

Betonnen brug met betonnen balustrade. Landhoofden met taps uitlopende keermuren.

Voorweg bij 76
Gewapend betonnen brug

Betonnen brug. Betonnen balustrade met buisleuning. Landhoofden met taps uitlopende keermuren.

Voorweg bij 100
Gewapend betonnen brug uit 1951

Betonnen brug met betonnen balustrade met buisleuning. Landhoofden met taps uitlopende keermuren.

Voorweg bij 112
Gewapend betonnen brug

Betonnen brug met betonnen balustraden met buisleuning. Landhoofden met taps uitlopende keermuren.

Voorweg bij 134-136
Gewapend betonnen brug uit 1951

Betonnen brug met betonnen balustrade. Landhoofden met taps uitlopende keermuren.

Voorweg bij 146
Gewapend betonnen brug uit 1953

Betonnen brug. Betonnen balustrade met buisleuning. Landhoofden met taps uitlopende keermuren.

Voorweg bij 170
Gewapend betonnen brug uit 1951

Betonnen brug. Balustrade van beton met buisleuning. Landhoofden met taps uitlopende keermuren.

Voorweg bij 174b
Gewapend betonnen brug

Betonnen brug met aan straatzijde landhoofd met taps uitlopende keermuren

Voorweg bij 178
Gewapend betonnen brug

Betonnen brug. Balustrade van beton met hekposten. Landhoofden met keermuren welke aan straatzijde taps uitlopen.

Voorweg bij 182
Gewapend betonnen brug uit 1951

Betonnen brug. Balustrade van beton met buisleuning. Aan straatzijde landhoofd met taps uitlopende keermuren. Aan erfzijde betonnen aanbrug.

Voorweg bij 214
Gewapend betonnen brug

Betonnen brug. Houten leuning op rvs staanders. Aan straatzijde landhoofd met taps uitlopende keermuren.

Voorweg links van 216a
Gewapend betonnen brug, voorzien van olifantsruggen

Voorweg links van 230
Gewapend betonnen brug

Betonnen brug met betonnen balustrade. Landhoofden met rechte keermuren

Voorweg bij 232
Gewapend betonnen brug

Betonnen brug met houten brugdek. Landhoofden met taps uitlopende keermuren.

Betonnen wassteigers

Spoel- of wassteigers, ook wel stoep genoemd, werden gebruikt om het (donkere) wasgoed in het water van de wetering schoon te spoelen. De betonnen wassteigers bestaan uit een verlaagd plateau op waterniveau met opstaande rand. Op vijf plaatsen zijn in de wetering betonnen spoel- of wassteigers aanwezig. Zij vertegenwoordigen als herinnering aan het agrarische verleden een hoge cultuurhistorische waarde. Vanwege het geringe aantal dat bewaard is gebleven hebben zij tevens een grote zeldzaamheidswaarde.

Voorweg 54

Betonnen wassteiger

Voorweg 112

Betonnen wassteiger, achter de rietkraag

Voorweg 134

Betonnen wassteiger, in matige staat

Voorweg 178
Betonnen wassteiger

Voorweg 198
Betonnen wassteiger, opgevuld met (grind)tegels

